



POT SLAKOVE
IN PAVČKOVE *mladosti*

Da spet bom
vzel harmoniko
Ko na zemljo mrak se
spušča,
se na gori oglašajo zvon.
Noč se spuščajo, noč
prihajajo,
jaz pa sam bom spet
ostal.

Da spet bom vzel
harmoniko
in zaigral si pesmico,
ki spomnila me bo na te,
ki ranila si mi srce.

V večerih dolgih sam
sem zdaj
a moj spomin beži
nazaj
nazaj v trenutke
srečnih dni,
ki si mi jih dala ti.

Deset usak večer odmeva,
usak večer me boli srce,
in spomin na dneve
srečne
v oči privabi mi solze.

Lojze Slak (iz velike
plošče: Deset veselih let)



Lojze Slak

(1932-2011)

Rodil se je 23. julija 1932 v vasi Jordankal blizu Mirne Peči na Dolenjskem. Mladost je večinoma preživel pri stari mami na Malem Kalu, kjer je spoznal diatonično harmoniko, s katero sta postala nerazdružljiva. Že pri petnajstih letih je prvič samostojno igral na poroki. Leto 1957 je prelomnica v njegovi karieri, na radijski oddaji Pokaži, kaj znaš! je očaral strokovno javnost in poslušalce. Dve leti zatem je s tremi brati sestavil Ansambel bratov Slak, leta 1964 je na enem od svojih nastopov na Radiu Ljubljana spoznal pevsko skupino Fantje s Praprotna in nastal je eden naših najboljših in najbolj izvirnih ansamblov.

Lojze je imel absolutni posluš in je do popolnosti osvojil ter obvladal diatonično harmoniko. Za boljše izražanje je iznašel in ji dodal poseben gumb, znan kot Slakov gumb, s katerim je pomembno prispeval k razvoju diatonične harmonike. S svojim bogatim opusom, ki obsega 32 velikih plošč, 51 kaset, 34 zgoščenk in drugo, ter z vrhunskim igranjem je dal narodno-zabavni glasbi ugled in veljavo, veliko njegovih skladb je ponarodelih, mnogim mladim ansamblom je nedosegljiv vzornik. Za svojo ustvarjalnost je prejel številna ugledna domača in tuja priznanja, tudi visoko državno odlikovanje častni znak svobode Republike Slovenije. Je častni občan občine Mirna Peč.

Mirnapoški zvon

Zeleni griči in doline
v okviru zametnih gozdov,
mi vedno vračajo spomine
in znova vabijo domov.

Ta lepi košček domovine,
le tja se vedno vračal bom,
v vznožje pravljicne pečine,
kjer poje mirnapoški zvon.

Lojze Slak (iz velike plošče: Letu 2000)

Dopotnik

Ko hodiš, pojdi zmeraj do konca.

Spomladi do rožne cvetice,
poleti do zrele pšenice,
jeseni do polne police,
pozimi do snežne kraljice,
v knjigi do zadnje vrstice,
v življenju do prave resnice,
a v sebi – do rdečice
čez eno in drugo lice.

A če ne prideš ne prvič ne drugič
do krova in pravega kova,
poskusi

unovič
in zopet
in znova.

Tone Devček (Majhen dober dan;
Dolenjska založba, 1992, Nova mesto)



Mirna Peč, junij 2014

izdala Občina Mirna Peč

uredil Jože Rozman

oblikovala Mateja Muhič

fotografije Luka Piko, Mateja Muhič

fotografija Lojzeta Slaka: dokumentacija Dela

fotografija Toneta Pavčka: Jože Suhadolnik, Delo

natisnili 3000 izvodov, Tiskarna Jordan

Turistično društvo Mirna Peč

<http://turizem-mirnapec.com>

info@turizem-mirnapec.com

Občina Mirna Peč

<http://www.mirnapec.si>

obcina.mirnapec@siol.net





1



2



3



7



8

● Glavne točke

Do spomenika **Lojzetu Slaku**, ki ga predstavlja kamniti steber, na katerem je bronasta plošča z reliefnim portretom glasbenika, vodi pot s 37 okroglimi betonskimi tlakovci, ki so razporejeni tako kot tipke na diatonični harmoniki z znamenitim Slakovim gumbom.



Mali Kal

15° 7' 9.3"
45° 51' 50.8"

5



Šentjurje

Kamniti steber spomenika **Tonetu Pavčku** simbolizira njegovo pokončno življenjsko držo. Na njem je bronasta plošča z reliefnim portretom pesnika, ob stebru pa je v obliki potke do bližnje lipe položeni 42 betonskih tlakovcev, kolikor je Pavčkovih objavljenih del.

15° 6' 23.5"
45° 52' 38.5"

7

Spomenika je zasnoval arhitekt Tomaž Slak v sodelovanju z Leopoldom in Marijo Mojco Pungerčar, bronasta portreta sta delo kiparke Alenke Vidrgar.



Tone Pavček

(1928–2011)

Rodil se je 29. septembra 1928 v Šentjurju pri Mirni Peči na Dolenjskem. Prvi razred osnovne šole je obiskoval v Mirni Peči, potem so ga prešolali v ljubljansko Marijanišče. Vihra druge svetovne vojne ga je za nekaj časa vrnila v rojstni kraj, kamor se je vedno rad vračal. V Ljubljani je končal klasično gimnazijo, leta 1954 diplomiral na pravni fakulteti, nato služboval kot novinar pri Ljubljanskem dnevniku in Ljudski pravici, kot urednik na RTV Slovenija, bil je ravnatelj Mladinskega gledališča v Ljubljani, predsednik Društva slovenskih pisateljev, do upokojitve leta 1990 glavni urednik Cankarjeve založbe in do smrti redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Politični pogum je pokazal 8. maja 1989, ko je na množičnem protestnem zborovanju na Kongresnem trgu v Ljubljani prebral Majniško deklaracijo z zahtevo po suvereni državi slovenskega naroda.

V literarno zgodovino se je neizbrisno vpisal leta 1953 kot soavtor zbirke Pesmi štirih z Menartom, Zlobcem in Kovičem. Ves čas je neumorno pesnikoval, pogosto za otroke, prevajal, pisal eseje. Je častni občan mestnih občin Novo mesto in Ljubljana ter občine Mirna Peč, po njem se imenuje nova osnovna šola v Mirni Peči. Za svoje delo je veliki mojster slovenske besede prejel številne nagrade in odlikovanja, tudi najvišje slovensko kulturno priznanje, Prešernovo nagrado.

Šentjurje

*To je moja najlepša vas.
Vas med sedmimi griči.
Tam ima zemlja obrabi,
ki na nebesa liči.*

*Tam se je bog, da tal
v radodarnosti sklonil
in lepoto razdal
za prijazen boglomi.*

*Tam mi je segla dlan,
drhteča v ljubezni,
v sinji cvetoči lan
po kriticu pesmi.*

*Tam mi trte ženo,
tam mi pojejo ptiči
in troštajo me mrlič,
da z njimi mi bo lepa.*

*Tam med sedmimi griči
je bil v vasi moj dom.
Tam se mi vse uresniči,
kadar umrl bom.*

*Tone Pavček (Revija Rast,
december 2010, Novo mesto)*

